

POSTANOWIENIE

Dnia 19 września 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt (przewodniczący)

SSN Dawid Miąsik (sprawozdawca)

SSN Andrzej Wróbel

w sprawie z wniosku T. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddziałowi w W.
o wysokość kapitału początkowego i wysokość emerytury,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 19 września 2019 r.,
zażalenia wnioskodawcy na wyrok Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 18 stycznia 2019 r., sygn. akt III AUa (...),

uchyla zaskarżony wyrok.

UZASADNIENIE

Decyzjami z 18 i 19 października 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych [...] Oddział w W. (organ rentowy) ponownie ustalił wysokość kapitału początkowego dla T. W. (wnioskodawca). Następnie decyzją z 5 listopada 2014 r. organ rentowy przeliczył emeryturę wnioskodawcy.

Wyżej wskazane decyzje zostały zaskarżone przez wnioskodawcę odwołaniem, w którym domagał się on uwzględnienia do kapitału początkowego okresów wskazanych w odwołaniu.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, przy czym wskazał, że w decyzji z 5 listopada 2014 r. błędnie podano wymiar okresów składkowych, w związku z czym uchylił te decyzję i wydał nową z 9 grudnia 2014 r.,

która prawidłowo uwzględniała okresy składkowe i nieskładkowe. Następnie decyzją z 23 czerwca 2015 r. organ rentowy ustalił na nowo wysokość kapitału początkowego, nie uwzględniając zatrudnienia wnioskodawcy od 19 kwietnia do 31 maja 1982 r. oraz dochodów z 1982 r. w kwocie 148,508 zł, zaś decyzją z 24 czerwca 2015 r. przeliczył emeryturę wnioskodawcy, uwzględniając do stażu pracy okresy delegacji zagranicznych.

Wnioskodawca zaskarżył powyższą decyzję odwołaniem w części, dotyczącej nieuwzględnienia do okresu składkowego urlopu w spornym delegacji zagranicznej, czyli od 19 kwietnia do 31 maja 1982 r. W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podniósł, że decyzje z 23 czerwca 2015 r. i z 24 czerwca 2015 r. zostały wydane po rozpoznaniu nowych dowodów, złożonych w toku postępowania sądowego, toczącego się przed Sądem Okręgowym w W., w związku z odwołaniem od decyzji z 28 i 29 października 2014 r. oraz z 5 listopada 2014 r.

Wyrokiem z 19 grudnia 2016 r., XIV U (...) Sąd Okręgowy w W. zmienił zaskarżone decyzje organu rentowego z 28 i z 29 października 2014 r. w ten sposób, że uwzględnił przy wyliczeniu kapitału początkowego wnioskodawcy okres od 19 kwietnia do 31 maja 1982 r., zmienił zaskarżone decyzje z 5 listopada 2014 r., z 23 i 24 czerwca 2015 r. w ten sposób, że zobowiązał organ rentowy do przeliczenia świadczenia emerytalnego wnioskodawcy z uwzględnieniem wynagrodzenia za okres do 19 kwietnia do 31 maja 1982 r., oddalił powództwo w pozostałym zakresie i rozstrzygnął o kosztach postępowania.

W wyniku wniesienia apelacji przez obie strony Sąd Apelacyjny w (...), wyrokiem z 18 stycznia 2019 r., III AUa (...) uchylił zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego w całości i przekazał sprawę temu Sądowi do ponownego rozpoznania z orzeczeniem o kosztach postępowania apelacyjnego. Sąd Apelacyjny uznał obie apelacje za zasadne, stwierdzając że Sąd Okręgowy nie rozpoznał istoty sprawy, o czym świadczy sentencja i uzasadnienie zaskarżonego wyroku oraz stawiane mu w apelacjach zarzuty.

Sąd Apelacyjny zaznaczył, że w niniejszej sprawie zaskarżeniu podlegało 5 decyzji organu rentowego: z 28 i 29 października 2014 r. oraz z 23 czerwca 2015 r., które dotyczyły wysokości kapitału początkowego, a także decyzje z 5 listopada 2014 r. i z 24 czerwca 2015 r., które dotyczyły wysokości emerytury. Sąd

Apelacyjny zwrócił uwagę, że Sąd Okręgowy, zmieniając decyzję, dotyczące kapitału początkowego orzekł o decyzji z 28 i 29 października 2014 r., a pominął późniejszą decyzję z 23 czerwca 2015 r., która ostatecznie ukształtowała wysokość kapitału początkowego wnioskodawcy. Z kolei orzekając o decyzjach, dotyczących wysokości emerytury wnioskodawcy Sąd Okręgowy uwzględnił uchyloną na mocy decyzji z 9 grudnia 2014 r. decyzję z 5 listopada 2014 r. i zmienił z 24 czerwca 2015 r., zobowiązując organ rentowy do przeliczenia świadczenia emerytalnego z uwzględnieniem wynagrodzenia za pracę w okresie od 19 kwietnia do 31 maja 1982 r. W ten sposób Sąd Okręgowy nie rozpoznał istotny sporu, ponieważ nie wskazał, jakie wynagrodzenie ma zostać uwzględnione przy przeliczaniu świadczenia.

Powyższy wyrok Sądu Apelacyjnego został zaskarżony zażaleniem przez wnioskodawcę, który wniósł o jego uchylenie w całości i przekazanie sprawy temu Sądowi do ponownego rozpoznania i orzeczenia o kosztach postępowania zażaleniowego. Wnioskodawca zarzucił naruszenia przepisów postępowania, a mianowicie art. 386 § 4 k.p.c., przez przyjęcie przez Sąd Apelacyjny w (...), że rozstrzygający sprawę w pierwszej instancji Sąd Okręgowy nie rozpoznał jej istoty.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie okazało się uzasadnione.

Wbrew stanowisku Sądu Apelacyjnego w (...), Sąd pierwszej instancji rozpoznał istotę sprawy. Z sentencji jego wyroku jak i uzasadnienia wynika wyraźnie, że objął swoim orzeczeniem także decyzję organu rentowego z 23 czerwca 2015 r. (jedną z trzech decyzji dotyczących kapitału początkowego odwołującego się), tylko błędnie wymienił ją w tej części sentencji, która rozstrzygała o decyzjach dotyczących wysokości emerytury. Nie jest to jednak uchybienie świadczące o nierozpoznaniu istoty sprawy. W dalszej kolejności Sąd Najwyższy stwierdza, że choć zgodzić należy się z Sądem drugiej instancji, że Sąd Okręgowy w W. nie powinien rozstrzygać o decyzji z 5 listopada 2014 r., jako o decyzji uchylonej przez organ rentowy, to uchybienie to mógł skorygować sam Sąd drugiej instancji. Podobnie jest w przypadku ewidentnego uchybienia Sądu

pierwszej instancji w postaci nieustalenia i nierozstrzygnięcia przez ten sąd o kwocie wynagrodzenia za pracę ubezpieczonego w NRD w okresie od 19 kwietnia do 31 maja 1982 r., która w świetle orzeczenia Sądu pierwszej instancji miała zostać przyjęta przez organ rentowy przy przeliczeniu kapitału początkowego.

W tych okolicznościach Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji, skoro doszło do naruszenia art. 386 § 4 k.p.c. przez uchylenie wyroku Sądu pierwszej instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu Sądowi.